

ICELANDIC / ISLANDAIS / ISLANDÉS A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A-HLUTI

Fjallið skriflega um annan af eftirfarandi textum:

- 1(a) Engin veðráttá á Íslandi er eins undarleg og vetrarpokan. Þessi mjallhvíta þögn. Hún er eins og draumur dauðs manns. Menn tala iðuglega um „makt myrkranna“ og „kraft ljóssins“. Væri óhætt að bæta við þau orðtök: „Dulræni vetrarpokunnar“. Áhrif ljóss og myrkurs á hugarástand manna eru alkunn. Eins og ljósið vekur fjör og knýr menn til starfa, er myrkrið lamandi, öfl þess gera menn óttafulla og geta rekið þá út í örvinglun og dauða. Áhrif vetrarpokunnar eru allt önnur, og þó geta afleiðingar þeirra verið hættulegar.
- 5 Í vetrarpokunni verða menn hljóðlátir og dreymnir. Þeir finna, að þeir standa frammi fyrir einhverjum dularkrafti, sem þeir hvorki skilja eða ráða neitt við. Þegar þokan liggur yfir snævipöktu landinu og sjónum í stillilogni, er að sjá eins og allt sé helstirðnað og þar leynist hvorki líf né loft. — En fallett er landið. Í samanburði við þokuna sýnist allt svart, nema sjórinn. Sjórinn er eins og blek. Í þorpunum, þar sem alltaf er einhver umferð og brauk manna og braml fyrir lífinu, gætir ekki svo mikið hinna furðulegu áhrifa þokunnar. Þó hefi ég heyrt menn hvísla, þegar þeir voru að tala saman um algenga hluti undir beru lofti á svona þokudögum. En úti á andnesjum eða einhversstaðar langt frá mannabyggðum, getur verið varhugavert að vera einsamall vegna verkana þokunnar, og það þó menn séu bornir og barnfæddir mitt í kynjum hennar. —
- 10 Hún er dáleiðari. Hafi menn ekki strangar gætur á því, að stara ekki lengi í hana, geta þeir losnað úr sambandi því, sem þeir eru í, við umhverfið og nútímann — senst margar aldir fram í tímann, eða til baka — og þá er ekki alltaf svo auðvelt að komast aftur á þann bás, sem mönnum hefir verið markaður af forsjóninni.
- 15
- 20

Halldór Stefánsson, Dulmögn (1930)

- Hvað segir þessi lýsing á þokunni okkur um það hvað höfundurinn er að fara í þessum kafla?
- Hvað einkennir orðfæri og stíl textans?
- Hvaða hlutverki gegna andstæður í textanum?
- Hvaða viðbrögð vekur þessi texti með þér?

1(b) Einu sinni var

eftilvill jafngott að huga
 ekki alltof mikið að því
 fyrst um sinn hvort loka-
 sigurinn verður andans yfir
 5 efninu eða öfugt tíminn
 leiðir alltaf ýmislegt í
 ljós
 í fornöld ármiljónum fyrir
 daga sunnapans og pekingmannsins
 10 lágu risaeðlurnar makindalega og
 slettu halanum í eðjunni brutu
 taugahnoða um málefni líðandi
 stundar og í smáum nástæðum augum
 þeirra var ekki vottur af efa né
 15 ótta
 og þótt öðru hverju bæri skugga á
 sjáöldrin af þöndum vængjum vel
 tennta flugeðlanna vék hann ávallt
 fyrir lóðréttum geisla yfirþyrmandi
 20 fjólublárrar sólar sem stakk sér
 fimlega niður um greinaþykknið
 þær tóku ekki eftir þegar hópurinn
 tók að þynnast ein og ein hvarf
 jafnvel blóðblettur hér og þar kom
 25 engu róti á hugi eftirlifenda
 enginn uggur bærði á sér fyrr en
 í brjósti síðustu eðlunnar þegar
 hún sneri höfðinu undan birtunni
 og uppgötvaði að hún var einsömul
 30 áður en óminnið skall á henni sá
 hún vænglausan himininn rúllast upp
 og náði að hugsa um notalega heita
 efjuna að morgunlagi

Gyrðir Elíasson, Bakvið maríuglerið (1985)

- Hvert er inntak ljóðsins?
- Hvernig tengjast fyrstu sjö línurnar afganginum af ljóðinu?
- Hafa risaeðlurnar í ljóðinu einhverja víðari skírskotun?
- Hvaða hugsanir vekur ljóðið með þér?

B-HLUTI

Skrifið stutta ritgerð um **eitt** eftirfarandi efna. Þið verðið að byggja svar ykkar á að minnsta kosti tveimur af þeim verkum sem þið hafið lesið úr 3. hluta. Ykkur er heimilt að vísa til annarra verka en slíkar tilvísanir eiga ekki að vera uppistaðan í svarinu.

Hetjuöld

2. Annaðhvort

- (a) „Hetja er sá sem getur horfst í augu við þyngstu reynslu og algeran ósigur í lífi sínu.” Rökræðið.

Eða

- (b) Hvaða persónur í þeim verkum sem þú hefur lesið hafa orðið þér eftirminnilegastar og hvers vegna?

Þjóðleg einkenni

3. Annaðhvort

- (a) Að hve miklu leyti finnst þér sú þjóðerniskennd sem birtist í verkunum sem þú hefur lesið eiga rétt á sér í nútímanum?

Eða

- (b) „Heima er best.” Er hægt að segja að þessi sé boðskapur þeirra verka sem þú hefur lesið? Rökstyddu svarið.

Frásagnartækni

4. Annaðhvort

- (a) Útskýrðu hvernig aukapersónur varpa ljósi á aðalpersónur í þeim verkum sem þú hefur lesið.

Eða

- (b) Að hvaða leyti hafa höfundar verkanna sem þú hefur lesið reynt að hafa áhrif á skoðanir þínar á þeim málum sem þeir fjalla um, og hvaða aðferðum hafa þeir beitt til þess?

Konur og karlar

5. Annaðhvort

- (a) Að hve miklu leyti má segja að konurnar í þeim verkum sem þú hefur lesið taki örlögin í sínar eigin hendur?

Eða

- (b) „Ástin er öllu yfirsterkara.” Finnst þér þetta eiga við um þau verk sem þú hefur lesið. Rökstyddu svarið.